

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, dnia 11 kwietnia 2023 r.

L. dz. 098/KRIA/2023/w

Posłanki na Sejm RP

Posłowie na Sejm RP

**Szanowne Posłanki i Szanowni Posłowie
na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej**

W imieniu samorządu zawodowego architektów wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec zmian zawartych w projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (UD427), który Rada Ministrów przyjęła w dniu 29 marca 2023 r., a zmierzających do rozszerzenia i nadawania uprawnień architektonicznych osobom bez odpowiedniego wykształcenia.

Nowelizacja promowana jest pod hasłem „Dom bez formalności”. Tymczasem w ocenie Izby Architektów RP rezultat prac projektodawcy można podsumować hasłem „Budownictwo bez kompetencji”!

Od początku prac nad ustawą zwracaliśmy uwagę na nieakceptowalne założenie przyjęte przez autorów nowelizacji, wskazujących w uzasadnieniu do projektu ustawy na „mniej doniosły charakter” zmian legislacyjnych w zakresie kompetencji w budownictwie. W rezultacie tak przyjętej tezy proponuje się rozwiązania niosące negatywne skutki dla mieszkańców budynków, inwestorów i całego społeczeństwa. Przyjęte przez rząd przepisy zakładają, że osoby, które nie ukończyły studiów architektonicznych, albo jak w przypadku techników – nie ukończyły żadnych studiów – projektować będą architekturę obiektu do 1000 m³, w tym domy jednorodzinne, także zabytkowe.

W uzasadnieniu do projektu nie wskazano czemu służyć ma dopuszczanie do wykonywania zawodu architekta osób niemających profesjonalnego przygotowania. W rezultacie dojdzie do sytuacji, w której państwo kształci profesjonalistów, a następnie rezygnuje z korzystania z ich wiedzy i przygotowania zawodowego. W prace nad przepisami zaangażowana jest jedna grupa zawodowa (inżynierowie budownictwa), podczas gdy głos środowiska architektów jest całkowicie marginalizowany. Czy więc za kilka lat ktoś nie zada pytania – dlaczego architektury nie projektują architekci? Skutki wprowadzanych zmian będą jednak trudne do odwrócenia.

Przeprowadzona fragmentarycznie analiza proporcjonalności rozszerzenia dostępu do zawodu zaufania publicznego opiera się na wybiórczych danych, całkowicie zniekształcających obraz rynku projektowego w Polsce.

Czy nowelizacja niesie ze sobą korzyści dla inwestora? Z pewnością nie. Rezygnacja z kompetencji architekta w procesie inwestycyjnym, wprowadzenie – w ramach „uproszczeń”-kolejnej, 5-ej procedury uzyskiwania zgody budowlanej dla budownictwa jednorodzinne, totalna, bezalternatywna cyfryzacja będąca rzeczywistym wykluczeniem inwestycyjnym milionów obywateli, czy też rezygnacja z możliwości zgłoszenia przez organ sprzeciwu oraz sprawdzenia poprawności zagospodarowania działki lub terenu dla projektowanych inwestycji, doprowadzą do chaosu kompetencyjnego, prawnego i przestrzennego.

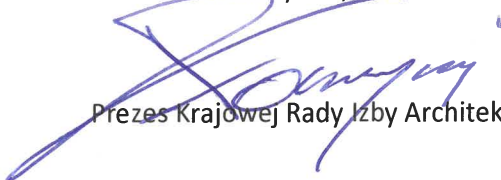
Rząd zapowiada kolejne zmiany prawne mające „walczyć” z tzw. patodeweloperką. Skąd jednak patodeweloperka się wzięła? Izba Architektów RP protestowała w 2016 i 2017 r. przeciwko wprowadzaniu zmian w rozporządzeniu regulującym warunki techniczne dla budynków, w tym np. usunięciu minimalnych powierzchni pokoi w mieszkaniu czy odległości między budynkami. Dziś mówi się o mieszkaniach nienadających się do życia i wskazuje wszystko to, o czym mówiła Izba wiele lat temu. Wtedy głos profesjonalistów nie był brany pod uwagę, a konsekwencje zmian odczuwają dziś wszyscy. Podobnie będzie w przypadku najnowszej nowelizacji i nadmiernego rozszerzania kompetencji.

Nowelizacja ustawy Prawo budowlane w zakresie uprawnień do wykonywania zawodu architekta to stworzenie problemu, który za kilka lat trzeba będzie rozwiązywać. Jednak jej skutki będą nieodwracalne.

Niestety przyjęta przez Rząd zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie ustrzegła się wielu mankamentów, które wskazywaliśmy w trakcie opiniowania i które opisaliśmy w naszym stanowisku skierowanym do Komisji Infrastruktury. Na pewno można było ich uniknąć, rozpoczynając pracę od dobrze postawionej diagnozy, do czego zawsze środowisko architektów jest przygotowane.

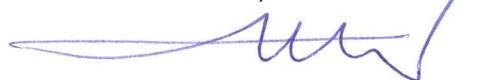
Cały czas mamy nadzieję na zmiany, które faktycznie poprawią stan otaczającej nas przestrzeni i przy okazji skuteczność prezentowanych programów mieszkaniowych, a hasło „Mieszkać po ludzku” będzie znakiem pozytywnych zmian w dziedzinie, którą zawsze obsługują architekci.

Piotr Fokczyński, Architekt IARP

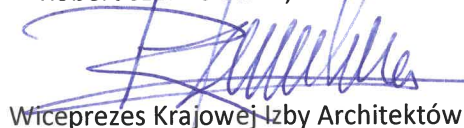
Prezes Krajowej Rady Izby Architektów RP

Piotr Gadomski, Architekt IARP

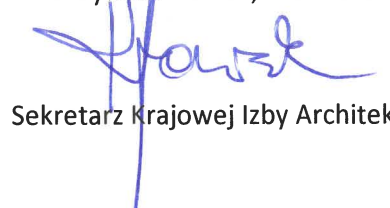
Wiceprezes Krajowej Izby Architektów RP

Robert Szumielewicz, Architekt IARP

Wiceprezes Krajowej Izby Architektów RP

Krzysztof Nowak, Architekt IARP

Sekretarz Krajowej Izby Architektów RP